עיונים בשפה וחברה

כתב עת אלקטרוני בין תחומי של האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה

Israel Studies in Language and Society

Interdisciplinary Electronic Journal of the Israeli Association for the Study of Language and Society

העורכות

עירית קופפרברג

ראש מרכז שחייק לחקר שפה, חברה ותקשורת, מכללת לוינסקי לחינוך

מילה שוורץ

עורכת אורחת: אסופת מאמרים בנושא התפתחות רב-לשונית ורב-אוריינית של ילדים בישראל

עורכי ביקורת הספרים

איילת כהן

החוג לתקשורת, המכללה האקדמית דוד ילין

יאיר אור

התכנית לחינוך רב-לשוני, בית הספר לחינוך, אוניברסיטת תל אביב

המייסדת והעורכת הראשונה

מלכה מוציניק, המחלקה ללשון העברית וללשונות שמיות, אוניברסיטת בר-אילן

המערכת

רוני הנקין, המחלקה ללשון העברית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב רון כוזר, החוג לשפה וספרות אנגלית, אוניברסיטת חיפה מלכה מוציניק, המחלקה ללשון העברית וללשונות שמיות, אוניברסיטת בר-אילן ענת סטבנס, החוג להכשרת מורים לאנגלית, המכללה האקדמית בית-ברל אורה שורצולד, המחלקה ללשון העברית וללשונות שמיות, אוניברסיטת בר-אילן

מרכזת המערכת: רקפת דילמון

עורך לשון עברית: יצחק הילמן

עורכת לשון אנגלית: מריאון דומן

מתחזקת האתר: מירב עוזיאל

מועצת המערכת

עלית אולשטיין, בית-הספר לחינוך, האוניברסיטה העברית בירושלים מוחמד אמארה, החוג לבלשנות אנגלית, המכללה האקדמית בית-ברל אליעזר בן-רפאל, החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, אוניברסיטת תל-אביב גבריאל ויימן, החוג לתקשורת, אוניברסיטת חיפה גדעון טורי, בית הספר למדעי התרבות, אוניברסיטת תל-אביב איילת כהן, החוג לתקשורת, המכללה האקדמית עייש דוד ילין תמר כתריאל, החוג לתקשורת, אוניברסיטת חיפה דב ספולסקי, המחלקה לאנגלית, אוניברסיטת בר-אילן אילנה שוהמי, בית-הספר לחינוך, אוניברסיטת תל-אביב יוסף שטרית, החוג ללשון העברית, אוניברסיטת חיפה אסתר שלי-ניומן, המחלקה לתקשורת ועיתונאות, האוניברסיטה העברית בירושלים אסתר שלי-ניומן, המחלקה לתקשורת ועיתונאות, האוניברסיטה העברית בירושלים

Editors

Irit Kupferberg Shahak Research Center, Levinsky College of Education

Mila Schwartz

Guest editor: A collection of articles on children's multilingual and multiliterate development in Israel

Reviews Editors

Ayelet Kohn David Yellin College of Education

Iair G. Or

Multilingual Education Program, School of Education, Tel Aviv University

Founder and First Editor

Malka Muchnik, Department of Hebrew and Semitic Languages, Bar-Ilan University

Editorial Board

Roni Henkin, Department of Hebrew Language, Ben-Gurion University Ron Kuzar, Department of English Language and Literature, University of Haifa Malka Muchnik, Department of Hebrew and Semitic Languages, Bar-Ilan University Anat Stavans, Department of English, Beit-Berl Academic College Ora Schwarzwald, Department of Hebrew & Semitic Languages, Bar-Ilan University

Editorial Coordinator: Rakefet Dilmon **Hebrew Style Editor:** Yitzhak Hilman

English Style Editor: Marion Duman Eilam

Site Maintainer: Merav Uziel

Advisory Board

Muhammad Amara, English Linguistics, Beit-Berl Academic College Eliezer Ben-Refael, Sociology and Anthropology, Tel Aviv University

Ayelet Cohen, Communication Studies, David Yellin College of Education

Tamar Katriel, Communications, Haifa University

Elite Olshtain, School of Education, The Hebrew University

Esther Schely-Newman, Journalism and Communications, The Hebrew University

Joseph Schetrit, Hebrew Language, Haifa University

Elana Shohami, School of Education, Tel Aviv University

Bernard Spolsky, English Linguistics, Bar-Ilan University

Gideon Toury, Culture Research, Tel Aviv University

Gabriel Weimann, Communications, Haifa University

עיונים בשפה וחברה של ייהאגודה הישראלית לחקר שפה וחברהיי הוא כתב עת בין תחומי שפיט, המציע במה אקדמית לחוקרים העוסקים בלשונות השונות המדוברות בישראל מן ההיבט החברתי-תרבותי. מטרתו לשקף ולהפיץ את המחקר בתחום השפה והחברה בישראל של חוקרים מדיסציפלינות שונות, כגון בלשנות, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, תקשורת, חינוך, תרגום ועוד. המאמרים יתמקדו בתחומים אלו מהיבטים תאורטיים, אמפיריים, תיאוּריים ומעשיים.

ISSN: 1565-9682

safa.hevra@gmail.com :הכתובת להתקשרות

http://www.languageandsociety.co.il :כתובת האתר

הגשת מאמרים

המאמרים וביקורות הספרים יישלחו בדואר אלקטרוני בלבד לכתובת המערכת:

safa.hevra@gmail.com

ספרים לסקירה יש לשלוח לכתובות:

ayeletkohn@gmail.com, דייר איילת כהן

iairgor@gmail.com מר יאיר אור,

אפשר לקרוא את ההנחיות להכנת מאמר בכתובת זו שבאתר כתב העת:

http://www.languageandsociety.co.il

אזכורים

ייעיונים בשפה וחברהיי מאוזכר במקומות אלו:

Linguistics Abstracts: http://www.linguisticsabstracts.com

MLA International Bibliography: http://www.mla.org/bibliography

ERIC – Education Research Information Center: http://www.eric.ed.gov

IBSS – International Bibliography of the Social Sciences:

http://www.proquest.co.uk/en-UK/catalogs/databases/detail/ibss-set-c.shtml

רכישה ומנויים

לספריות ולמוסדות:

או 185 דולר או 120 אירו עבור גיליון ₪ 650 מו

לאנשים פרטיים (כולל הרשמה לאגודה):

שו 45 דולר או 30 אירו לשנה 150 ₪ או

אופן התשלום

למנויים על כתב העת ולרכישת גיליונות בודדים נא לפנות לחברת און טיים בעיימ

ontime@ontime.co.il : דואר אלקטרוני

04-8405051 : 04-8405051

http://www.ontime.co.il : אתר החברה

Israel Studies in Language and Society of the "Israeli Association for the Study of Language and Society" is an interdisciplinary peer-reviewed journal which publishes research on the different languages spoken in Israel. The journal welcomes articles in the fields of linguistics, sociology, anthropology, communication, education, translation, etc. that deal with relevant topics from theoretical, empirical, descriptive and practical points of view.

ISSN: 1565-9682

Contact Address: safa.hevra@gmail.com

Site Address: http://www.languageandsociety.co.il

Submissions

To submit articles please see the Guidelines for Contributors at the following address:

http://www.languageandsociety.co.il/

Articles and book reviews should be sent only by electronic mail to the editorial

address: safa.hevra@gmail.com

Books for review should be sent to:

Dr. Ayelet Kohn, ayeletkohn@gmail.com; Iair G. Or, iairgor@gmail.com

Indexing and Abstracting

"Israel Studies in Language and Society" is covered by the following services:

Linguistics Abstracts: http://www.linguisticsabstracts.com

MLA International Bibliography: http://www.mla.org/bibliography

ERIC – Education Research Information Center: http://www.eric.ed.gov

IBSS – International Bibliography of the Social Sciences:

http://www.proquest.co.uk/en-UK/catalogs/databases/detail/ibss-set-c.shtml

Subscription Rates

Libraries and Institutions:

185 USD or 120 EURO or 650 NIS per issue

Private Subscriptions (including Association's fee):

45 USD or 30 EURO or 150 NIS per year

Payment Systems

For subscriptions and purchase of single issues contact On Time Ltd.

E-mail: ontime@ontime.co.il

Telephone: 04-8405051

Website: http://www.ontime.co.il

תוכן העניינים

10-8	דבר העורכת [עברית ואנגלית]	עירית קופפרברג
	מאמרים	
43-11	כיצד מתפתח אוצר מילים בשפה חדשה? תובנות ממחקר על שפות סימנים של קהילות כפר בישראל	עירית מאיר, ונדי סנדלר, יפעת זיו בן-זאב, שרה לנסמן ומיעאד סרסור
63-44	ייזרות בליבוש עבריי: :המקור הערבי בסלנג של העברית החדשה כמשתקף באמצעי התקשורת	סלמאן עליאן ותאיר קיזל
90-64	השפה כראי המציאות השבורה: תפיסת ילדים בדווים את המלחמה	סמדר בן אשר
110-91	זהות-כותב, איש האקדמיה	חנה עזר
128-111	הרטוריקה בשיעורי הרבנית ימימה מזרחי	בת-ציון ימיני
139-129	מאמר מבוא לאסופת מאמרים בנושא של התפתחות רב-לשונית ורב- אוריינית של ילדים בישראל [אנגלית]	מילה שוורץ
170-140	תכניות לחינוך קהילתי רב-לשוני בישראל: קידום השפה הרוסית בסביבה רב-לשונית מאוזנת [אנגלית]	שולמית קופליוביץ
201-171	יכולות דקדוק, אוריינות ושיח בעברית אצל ילדים דו-לשוניים גילאי 6-5: מחקר אורך	איריס אלפי- שבתאי ופנינה שמאכה
237-202	השפעת גיל עלייה על רמת ביצוע בהבנת הנקרא וכתיבה בעברית ובאנגלית בקרב תלמידים עולים דוברי שלוש שפות [אנגלית]	אורלי חיים
275-238	זהות אתנו-לשונית וידע לקסיקלי בקרב ילדים ממשפחות דוברות אמהרית [אנגלית]	שרית הני בן- עובד ושרון ערמון-לוטם
306-276	יילנועיי בתוך שפה ובין שפות: הביטוי הלשוני של אירועי תנועה בסיפורים של ילדים תלת-לשוניים [אנגלית]	ענת סטבנס וגיודי קופרסמיט
	ספרים ועוד	
309-307	משולחנו של עורך המדור [עברית ואנגלית]	יאיר אור
316-310	לקראת צדק לשוני: על שפה, חברה, והוראת שפות בישראל	אתי גורדון גינזבורג
330-317	המהגרים מברית המועצות לשעבר בישראל: בין גטואיזציה לישראליזציה [אנגלית]	מרינה ניזניק
	תקצירים	
333-331	תקצירים בעברית למאמרים באנגלית	
337-334	תקצירים באנגלית למאמרים בעברית	

Table of Contents

Irit Kupferberg	From the editor [Hebrew and English]	8-10
	Articles	
Irit Meir, Wendy Sandler, Yifat Ziv Ben- Zeev, Sara Lanesman, Meyad Sarsour	How does a lexicon emerge in a new language? Insights from village sign languages of Israel [Hebrew]	11-43
Salman Ilaiyan and Thaier Kizel	"Strangers in a Hebrew custom" :The Arabic origin of Modern Hebrew slang as reflected in the media [Hebrew]	44-63
Smadar Ben-Asher	Broken Language as a Mirror of Reality: Bedouin Children's Perceptions of War [Hebrew]	64-90
Hanna Ezer	The identity of the scholar-writer in academia [Hebrew]	91-110
Bat-Zion Yemini	Rabbanit Yemima Mizrahi's Lecture Rhetoric [Hebrew]	111-128
Mila Schwartz	An introduction to a collection of articles on children's multilingual and multi-literate development in Israel	129-139
Shulamit Kopeliovich	Community educational projects attuned to the delicate linguistic ecology of Israel: Enhancing Russian as a heritage language within a balanced multilingual paradigm	140-170
Iris Alfi-Shabtay and Pnina Shamaka	Hebrew Knowledge of Monolingual and Bilingual Preschool Children: A Longitudinal Study [Hebrew]	171-201
Orly Haim	The effect of age of arrival on bilingual and trilingual academic proficiency	202-237
Sarit Honey Ben-Oved and Sharon Armon- Lotem	Ethnolinguistic Identity and Lexical Knowledge among Children from Amharic-Speaking Families	238-275
Anat Stavans and Judy R. Kupersmitt	'Moving' within and across languages: The linguistic expression of motion events in the narratives of simultaneous trilingual children	276-306
	Books and More	
Iair G. Or	From the desk of the section editor [Hebrew and English]	307-309
Etti Gordon Ginzbur	Towards Linguistic Justice: Society and Language Teaching in Israel [Hebrew]	310-316
Marina Niznik	Immigrants from the Former Soviet Union in Israel: Between Ghettoization and Israelization	317-330
	Abstracts	
	Hebrew abstracts of English articles	331-333
	English abstracts of Hebrew articles	334-337

תקצירים

מאמר מבוא לאסופת מאמרים בנושא של התפתחות רב-לשונית ורב-אוריינית של ילדים בישראל

מילה שוורץ

במאמר המבוא הזה הדגשתי את התרומה התאורטית והמעשית של אוסף המאמרים לחקר התפתחות דו/רב-לשונית ודו/רב-אוריינית בישראל. תחילה אתאר בקצרה את המושגים והתפיסות הקשורים להתפתחות דו/רב-לשונית בילדות והרלוונטיים למחקר שיוצג בהמשך. תיאור זה ילווה בדיון באסופת המאמרים. מאמר המבוא יבליט כיצד ההקשר הסוציולינגויסטי של ישראל לא רק מעניין כתופעה בפני עצמה אלא גם מהווה מקור השראה למחקר מגוון בתחום סוציולינגויסטי ופסיכולינגויסטי. מחקר זה מאפשר ליישם את הידע שהצטבר בחקר מדינות וקהילות רב-לשוניות אחרות ברחבי העולם.

תכניות לחינוך קהלתי רב-לשוני בישראל: קידום השפה הרוסית בסביבה רב-לשונית מאוזנת

שולמית קופליוביץ

המאמר מתאר מחקר פעולה המבוסס על הפרויקט החינוכי ההתנדבותי שנערך במשך עשר שנים בקהילה של עולים ותיקים דוברי רוסית בישראל. במהלך מחקר הפעולה פותחו צורות שונות של פעילויות חינוכיות שמשתתפים בהן שניים או שלושה דורות של משפחות. פעילויות אלה כוללות מסיבות ימי הולדת דו-לשוניות, הצגות משפחתיות, סדנאות תרגום, פסטיבל של פרויקטים משפחתיים וכוי. המחקר מגלה היבטים חדשים של תהליך העברת השפה של המהגרים לילדיהם: יצירתיות ושיתוף פעולה בין משפחות המעוניינות לשמור את השפה הרוסית, הופכים את השפעת קבוצת הגיל ממכשול לכלי עצמתי לחיזוק השפה. חינוך למודעות לאקולוגיה הלשונית המורכבת בישראל עוזר להורים להתמקד ביצירת סביבה המאפשרת התפתחות רב-לשונית מאוזנת, גם אם הם לא מצליחים להעביר לילדיהם רוסית תקינה ברמת שפת האם.

השפעת גיל עלייה על רמת ביצוע בהבנת הנקרא וכתיבה בעברית ובאנגלית בקרב תלמידים עולים דוברי שלוש שפות

אורלי חיים

מטרת המחקר הייתה לבדוק את תפקיד גיל העלייה ברמת הביצוע של כשירות לשונית אקדמית ברוסית, בעברית ובאנגלית (שפה זרה שלישית). באפן ספציפי, נבדקו רכיבי הידע בהבנת הנקרא ובכתיבה המבחנים בין תלמידים שגיל העלייה שלהם מוקדם לעומת אלו שעלו לישראל בגיל מאוחר. אוכלוסיית המחקר כללה 274 תלמידי כיתה י״א דוברי רוסית. הנבדקים חולקו לשלוש קבוצות ע"פ גיל העלייה: 0-6, 9-7 ו-10-12. כלי המחקר כללו: מטלת כתיבה ברוסית, מבחני הבנת הנקרא וכתיבה בעברית ובאנגלית ושאלונים לאיסוף נתונים לגבי משתני הרקע. ממצאי הניתוחים המבחינים הראו הבדלים מובהקים בין שלוש הקבוצות לגבי רמת ביצוע בכתיבה בעברית והבנת הנקרא באנגלית. רמת הביצוע של התלמידים שהגיעו לפני גיל שש הייתה גבוהה באופן מובהק לעומת תלמידים שהגיעו בגיל מאוחר יותר לגבי: (1) הבנת הנקרא: תהלוך טקסט ברמה המילולית באנגלית ; (2) **כתיבה** : אוצר מילים בעברית, פיתוח רעיוני, התאמה לסוגה ואורך הטקסט באנגלית. לעומת זאת, נמצאה רמת ביצוע גבוהה באופן מובהק בכתיבה ברוסית בקרב התלמידים שגיל עלייתם לארץ מאוחר.

זהות אתנו-לשונית וידע לקסיקלי בקרב ילדים ממשפחות דוברות אמהרית

שרון ערמון-לוטם ושרית הני בן-עובד

הקשר בין זהות אתנו-לשונית של שמונים ילדים בני 6-4 ממשפחות דוברות אמהרית, לבין הידע הלקסיקלי שלהם בעברית נבחן באמצעות שאלונים סוציו-בלשניים מותאמים לילדים דו-לשוניים ושתי מטלות שיום הבוחנות שמות עצם ופעלים בעברית. הילדים, שחולקו לשתי קבוצות גיל וחרף לעברית העדפתם הברורה לעברית וחרף (5;1-6;0), הציגו זהות אתנו-לשונית כפולה למרות העדפתם הברורה לעברית וחרף יכולתם המועטת באמהרית. עם זאת, יכולות לשוניות גבוהות יותר בעברית תרמו לגיבוש זהות ישראלית. ילדים גדולים יותר הראו ביצועים טובים יותר מילדים צעירים יותר במטלות הלקסיקליות השונות בעברית, עם הצלחה פחותה בפעלים ביחס לשמות עצם, כצפוי אצל דו-לשוניים. הביצועים השפתיים דמו לאלו של ילדים תואמי גיל דו-לשוניים (רוסית-עברית) עם משך חשיפה קצר יותר לעברית, אך נמצאו נמוכים באופן מובהק מביצועי הילדים החד-לשוניים. מדדי זהות אמהריים/אתיופיים נמצאו בהתאמה אלו אל אלו וכן ליחס לחילופי קודים בין עברית לאמהרית ולהפך, אך לא הראו כל קשר ליכולות לקסיקליות בעברית.

"לנוע" בתוך שפה ובין שפות": הביטוי הלשוני של אירועי תנועה בסיפורים של ילדים תלת לשוניים

ענת סטבנס וגיודי קופרסמיט

המחקר הנוכחי בוחן את הביטוי הלשוני של אירועי תנועה בסיפורים אשר הופקו על ידי שני ילדים תלת-לשוניים בגילי 7 ו-9, דוברי עברית, אנגלית וספרדית, באמצעות ספרון תמונות. שלוש השפות נבדלות זו מזו בדרכים הלשוניות לתאר אירועי תנועה. עברית וספרדית מקודדות את מסלול התנועה בפועל עצמו, בעוד שאנגלית מקודדת את אופן התנועה בפועל ואת מסלול התנועה בלוויינים (כגון מיליות או צירופי יחס). נוסף על כך, באנגלית ובספרדית ניתן לסמן אירוע תנועה כממושך או כרגעי באמצעות נטיות הפועל ופועלי עזר שונים, בעוד שבעברית אין אפשרות כזו. מטרת המחקר הייתה לבדוק את ההשפעה של הבדלים טיפולוגיים אלה על השימוש של הילדים בצורות לשוניות בשלוש השפות בהתייחסותם לאירועי תנועה בסיפורים, ובהשוואה לקבוצת ילדים חד-לשוניים דוברי עברית. מן התוצאות עולה כי ילדים בשני הגילים מעדיפים לקודד מסלול על פני אופן התנועה בשלוש השפות. נראית השפעה ברורה של הטיפולוגיה הלשונית ושל הגיל על החלוקה של המידע אודות התנועה במגוון צורות לשוניות בתוך הפסוקית. עם הגיל, ניתן לבחון מגוון רחב

יותר של צורות לשוניות לביטוי המורכבות של אירועי התנועה. דרך ההשוואה בין השפות ובין השפה העברית בשתי הקבוצות השונות – חד-לשונית ותלת-לשונית - התגלו קשרי הגומלין בין גורמים קוגניטיביים ולשוניים בהבעת אירועי תנועה.

Abstracts

How does a lexicon emerge in a new language? Insights from village sign languages of Israel

Irit Meir, Wendy Sandler, Yifat Ziv Ben-Zeev, Sara Lanesman, Meyad Sarsour

Village sign languages emerge in communities with a relatively high percentage of hereditary deafness. Often they arise de novo, and have little contact with other sign languages at their inception. As such, they offer linguists the opportunity to study how languages emerge and develop -- an opportunity that spoken languages cannot provide. In this study, we focus on the lexicon of three village sign languages in Israel. We demonstrate some of the cognitive processes involved in the emergence of words, specifically, building iconic representation, metonymy, and metaphor. Other processes such as compounding contribute to the development and expansion of the lexicon. These findings demonstrate ways in which familiar devices that expand languages generally are exploited at the inception of language to create vocabularies. Our study also highlights the relationship between a language and its community, such as the connection between cultural characteristics of the community using the language and the iconic basis for signs.

"Strangers in a Hebrew custom": The Arabic origin of Modern Hebrew slang as reflected in the media

Salman Ilaiyan and Thaier Kizel

Many slang words that originate from the Arabic language are used in spoken and written Hebrew, and demonstrate a powerful affinity with their Arabic origins. This is evidenced by the frequency and nature of their usage in the social media. Similar to language development and even to the world of fashion, slang is influenced and replenished by its surroundings. In fact, the penetration of slang into all areas of speech reflects the assimilation of the linguistic rules of Hebrew as well as the preservation of its own unique characteristics. While numerous slang words undergo semantic changes, others are used metaphorically. The slang words tend to follow the Hebrew

rules, but are unsystematic in number, gender, demonstratives, and compound words. Slang words do not merely contribute to the expansion of the configuration methods, but also enable new values and borrowed expressions to be derived from them.

Broken Language as a Mirror of Reality: Bedouin Children's Perceptions of War

Smadar Ben-Asher

Military confrontations between Israel and the terrorist organizations in Gaza threaten the Bedouins along with the other residents of the Negev. At the same time, however, the Bedouins in Israel have found themselves identifying with family members in Gaza who suffer as a result of Israel's military operations. This study examines the complex situation from the perspective of eight- to ten-year-old Bedouin children by means of drawings, written explanations, interviews, and discussion with their mothers. The findings suggest that the reality of the children's world is expressed as dichotomous notions of the "logic" of the situation that is not coherent with reality. This impaired coherence affects the experience of feeling protected and can build resilience. The social reality gives rise to beliefs and socio-political concepts that are liable to hinder their ability to cope and personal resilience. Consequently, the children's language is shaped by and reflects the attitudes and beliefs that Israel is the enemy.

The identity of the scholar-writer in academia

Hanna Ezer

This qualitative research examines the narratives of twenty three higher education scholars who are involved in teacher education in order to expose their identity as writers. The research data reveal that writing is an essential component of the personal and professional lives of academic scholars and that being a writer is integral to who a scholar is. A writer's identity comprises the intellect and the psyche, and includes cognitive, spiritual, and physical elements. These aspects are presented through perceptions of writing, the role and meaning of writing in the writer's personal and professional life, 'the writing self', and the relationship between the writer's identity and

teaching perceptions. The writer's identity thrives against the backdrop of social mirroring, which fosters and reinforces who the writer is.

Rabbanit Yemima Mizrahi's Lecture Rhetoric

Bat-Zion Yemini

This paper examines the rhetoric employed by Rabbanit Yemima Mizrahi in her lectures for women on the weekly Torah portion that are characterized by her feminine stance. Within a decade, Rabbanit Mizrahi's unique rhetoric has attracted a loyal, diverse audience of Jewish women in Israel and abroad. This study investigates her rhetoric in fifty videotaped lectures and presents five of her rhetorical tools: (1) metaphor and simile, (2) wordplay, (3) syntactical-rhetorical repetition, (4) humor, and (5) slang. After analyzing Rabbanit Yemima Mizrahi's lecture rhetoric, we examined the way in which her non-proselytizing rhetoric attracts women from all walks of life, regardless of level of religious observance, age, or socio-cultural background. Moreover, as she interprets the Torah portion, she uses her rhetoric in a direct manner, eschewing any type of authoritative distance, in order to transmit a message of sisterhood through the empowerment of women.

Hebrew Knowledge of Monolingual and Bilingual Preschool Children: A **Longitudinal Study**

Iris Alfi-Shabtay and Pnina Shamaka

This longitudinal study compares the Hebrew-language abilities of twenty five- to sixyear-old Israeli-born children prior to entering school. Ten of the children were monolinguals whose native tongue was Hebrew; the other ten were exposed to Russian at home, commencing their acquisition of Hebrew at public preschools by age three. Hebrew knowledge was evaluated three times throughout the year via (1) a controlled conversation, (2) picture-story sequencing, and (3) a story-retelling. It was evaluated by means of quantitative and qualitative analyses of grammar, literacy, narrative competence, and text length. The results reveal gaps between the groups in all parameters; these gaps narrow throughout the year in literacy but not in grammar. The

distinct acquisition rate of grammar versus literacy indicates that while the first language assists in the mastery of literacy and of the usage of rhetorical constructions in discourse, it imposes constraints on the acquisition of grammar – specifically of the definite article. However, owing to their young age of exposure, and given sufficient Hebrew input, it is hoped that the Russian-Hebrew bilinguals will narrow the gap and eventually master Hebrew at native-language level.